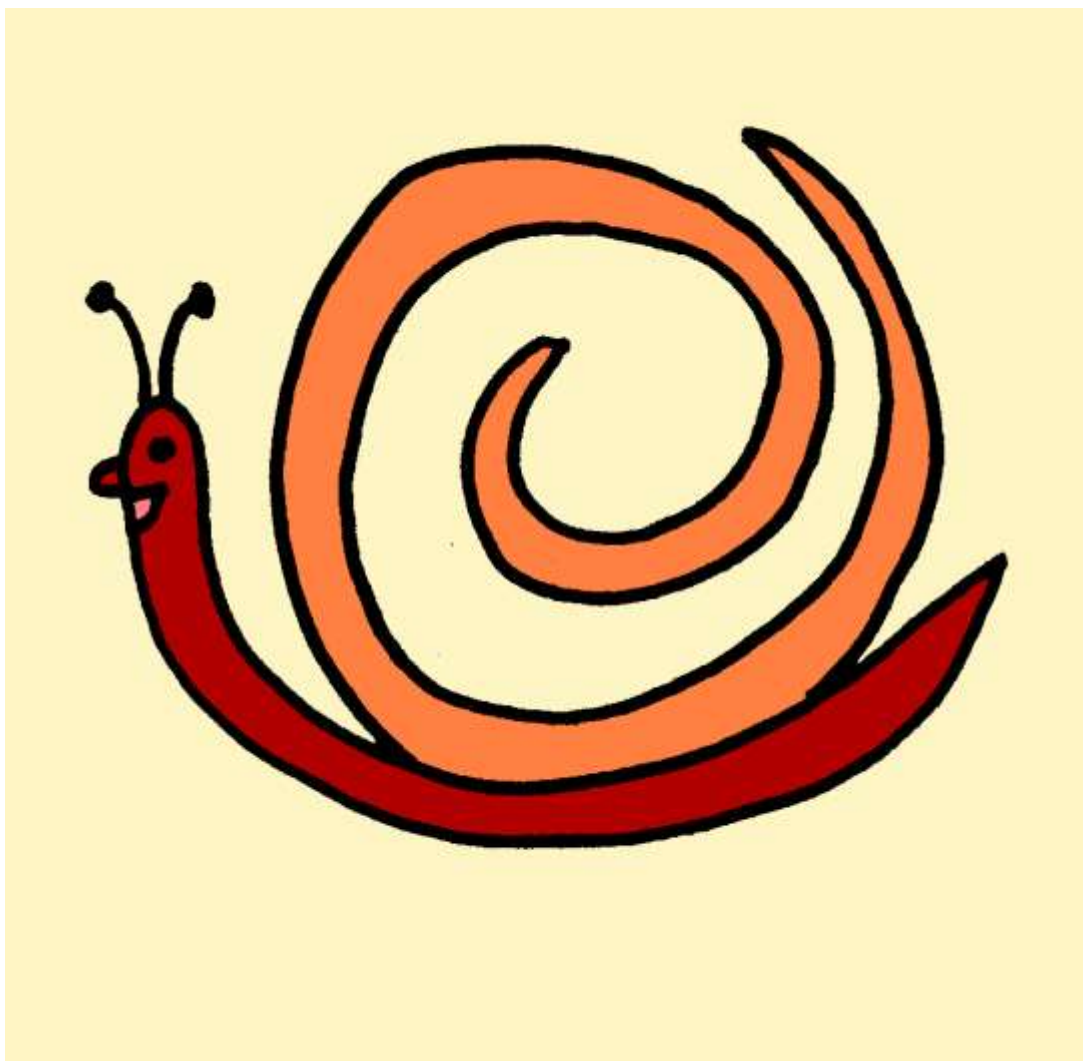

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ ROK 2020/2021

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ ŠKOLA
BŘEZEJC, SVINY 13**

OBSAH

Obsah	2
1. Základní údaje o škole	3
2. Charakteristika školy	3
3. Výstupy z evaluace školního roku 2019/2020	4
4. Stanovení cílů	6
5. Realizace prevence rizikového chování, metody k dosažení vytyčených cílů	8
6. Krizový plán školy	11
7. Podmínky provozu školy a vnitřního režimu v souvislosti s výskytem epidemie covid19.....	14

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy: Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13, Velké Meziříčí 594 01

Telefon, e-mail: 566 521 516, skola.brezejc@seznam.cz

Ředitelka: Mgr. Vladana Jančíková, tel.: 566 521 516, mobil: 773 378 610, e-mail: skola.brezejc@seznam.cz

Školní metodik prevence: PaedDr. Blanka Klapalová, mobil: 774 449 319, e-mail: B.Klapalova@seznam.cz

Výchovný poradce: Mgr. Markéta Štouračová, mobil: 778 735 024, e-mail: skola.brezejc@seznam.cz

Prezentační stránky školy: www.skoly-brezejc.cz

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola a Střední škola Březejc, Sviny 13 vzdělává žáky s mentálním postižením, žáky se souběžným postižením více vadami a s poruchou autistického spektra v těchto oborech vzdělání: základní škola speciální, praktická škola jednoletá, praktická škola dvouletá, učební obor Textilní a oděvní výroba – ŠVP Tkalcovské práce.

Škola sídlí v budovách Centra Kociánka, pracoviště Březejc, které je odloučeným pracovištěm Centra Kociánka v Brně. Budovy se nachází v krásném přírodním prostředí nedaleko města Velké Meziříčí. Prostory pro výuku jsou zde zabezpečeny formou nájmu v bezbariérové přízemní budově.

Součástí školy je speciálně pedagogické centrum (dále SPC), které působí na dvou odloučených pracovištích - ve Velkém Meziříčí a v Třebíči. SPC zajišťuje pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce poradenskou, diagnostickou a metodickou činnost. Služby zde poskytují speciální pedagog – somatoped, psychoped, logoped, surdoped a psycholog. Při SPC pracuje Krajské koordinační centrum logopedické péče ve školství pro kraj Vysočina.

Ve škole je zřízena šestičlenná Školská rada (2 zástupci zřizovatele, 2 zástupci pedagogických pracovníků, 2 zástupci zletilých žáků a zákonných zástupců).

Škola je zapojena od roku 2004 do sítě „Škol podporujících zdraví“. Tato skutečnost nám pomáhá rozvíjet ve škole pohodové prostředí, zdravý životní styl a dává žákům větší příležitost pro sebehodnocení a vzájemnou spolupráci. Zároveň se snažíme o otevřené partnerství s rodiči i veřejností.

Z hlediska prevence rizikového chování výhodou naší školy je, že se jedná o školu rodinného typu, kde se všichni navzájem dobře znají, není zde prostor pro anonymitu, která může být živnou půdou pro vznik rizikového chování. Nižší počet žáků v jednotlivých třídách umožňuje pedagogickým pracovníkům poznat osobně žáky, jejich problémy a jejich rodinné zázemí a tím zajistit maximální individuální přístup ke každému z nich.

Preventivní tým pro řešení rizikového chování tvoří:

Mgr. Vladana Jančíková, ředitelka školy
PaedDr. Blanka Klapalová, školní metodik prevence
Mgr. Markéta Štouračová, výchovná poradkyně
Mgr. Jitka Budínová, psycholog SPC

3. VÝSTUPY Z EVALUACE ŠKOLNÍHO ROKU 2019/2020

Prevence rizikového chování ve školním roce 2019/2020 byla součástí každodenní práce všech pedagogických pracovníků školy. Zvláště třídní učitelé, kteří nejlépe znají kolektivy tříd, mapovali situaci ve svých třídách, a tak mohli odhalit možné začínající problémy.

Realizované aktivity v oblasti primární prevence rizikového chování se v uplynulém školním roce opíraly o zpracovaný Minimální preventivní program pro školní 2019/2020 (dále MPP), který byl vytvořen školním metodikem prevence ve spolupráci s pedagogickými pracovníky školy. Vzhledem k zapojení naší školy do sítě Zdravých škol při plnění úkolů daných MPP rovněž vycházíme z Programu podpory zdraví, který zpracováváme na každý školní rok. V souladu se zásadami, tj. třemi pilíři tohoto projektu (pohoda prostředí, zdravé učení a otevřené partnerství) byly zařazovány aktivity, které vedou k vytváření pozitivního sociálního klimatu a podporují zdravý životní styl.

V uplynulém školním roce byl ve škole evidován jeden případ rizikového chování. Jednalo se o žáka praktické školy, který porušoval školní řád pozdními příchody do výuky, neplněním domácích úkolů, narušováním výuky, poškozováním majetku školy. Žáku byl vytvořen individuální výchovný program, kde bylo specifikováno jaká bude poskytnuta podpora ze strany rodičů a jaká ze strany školy. Vzhledem k uzavření škol v souvislosti s epidemií COVID-19 nedošlo do konce školního roku k vyhodnocení účinnosti těchto opatření. K tomuto bude přistoupeno ve stávajícím školním roce. Jiné případy závažnějšího rizikového chování nebyly ve škole zaznamenány. Třídní učitelé řešili pouze drobné roztržky mezi žáky. Snížené známky z chování nebyly.

Následující aktivity probíhaly **u žáků** ve všech oborech vzdělávání - ZŠ speciální, Praktická škola jednoletá, Praktická škola dvouletá, Tkalcovské práce.

▪ Specifická primární prevence:

Zapojení do programů primární prevence realizovaných Centrem prevence Oblastní charity Žďár nad Sázavou

Program s názvem **Online svět a já** se věnoval tématu online světa a života v něm. Žáci se prostřednictvím technik zážitkové pedagogiky zamýšleli nad tím, proč je pro ně internet lákavý, jaké nástrahy na ně mohou v prostředí online světa čekat, jak se chovat na internetu bezpečně, jaké údaje o sobě na internetu sdělovat nebo jak může pohyb na internetu ovlivnit náš reálný život. Další program s názvem **Můj život, můj svět** byl plánován na měsíc březen a vzhledem k uzavření škol v souvislosti s epidemií COVID-19 se neuskutečnil. Tento program proběhne v tomto školním roce.

Preventivní programy Státního zdravotního ústavu

Dne 12. září se uskutečnil program s názvem Dentální hygiena.

Preventivní programy primární prevence Krajského ředitelství policie Kraje Vysočina

Preventivní program s názvem „Bezpečně do školy a na ulici“ byl objednan na 15. dubna 2020; vzhledem k výše uvedenému uzavření škol se nekonal.

Témata vybraná metodikem prevence a zařazena do vyučování

- v ZŠ speciální a v praktické škole do předmětu výchova ke zdraví
- v UO Textilní a oděvní výroba do předmětu tělesná výchova

Vybraná témata byla zaměřena na tyto oblasti rizikového chování:

- zdravý životní styl
- rizikové chování v dopravě (nebylo realizováno z důvodu uzavření škol v souvislosti s epidemií COVID-19).

▪ **Nespecifická primární prevence**

Prevence rizikového chování v rámci vyučování

V rámci školních vzdělávacích programů byla do výuky začleněna témata, která se věnují prevenci rizikového chování. Tato problematika je součástí především těchto vyučovacích předmětů:

ZŠ speciální - výchova ke zdraví

Praktická škola jednoletá a dvouletá - občanská výchova, výchova ke zdraví, rodinná výchova

Textilní a oděvní výroba - občanská výchova, český jazyk, společenská výchova, tělesná výchova

Další proběhlé aktivity školy v rámci nespecifické primární prevence

Den zdraví

Den zdraví se konal pod záštitou MÚ Velké Meziříčí na náměstí ve Velkém Meziříčí, tentokrát na téma Voda. Žáci praktické školy jednoleté a praktické školy dvouleté k této příležitosti připravili pro návštěvníky této akce řadu chutných pokrmů.

Světový den výživy

Již tradičně proběhla k tomuto dni celoškolská akce „Zdravá svačinka“. Každá třída připravila pro ostatní spolužáky zdravé svačiny.

Účast na festivalech

V listopadu se žáci praktické školy zúčastnili dvou festivalů zaměřených na tanec, zpěv a divadlo. Byl to „Festival malých scénických forem“ v Brně a festival „Setkání“ v Rájci-Jestřebí. Vystoupení s názvem „Moře překvapení“ se jim podařilo a sklídilo u obecnosti na obou festivalech velký úspěch.

Exkurze

ekofarma Jaroměřice – koordinátor EVVO

elektrárna Dukovany – žáci střední školy

Dekora Ždírec a skanzen Hlinsko – žáci UO Tkalcovské práce

Naučná stezka Bory – žáci praktické školy

Výstavy

Každým rokem se aktivně zúčastňujeme Vánoční a Velikonoční výstavy, které pořádá Svaz žen v kulturním středisku ve Velkém Meziříčí. Vystavujeme výrobky našich žáků v našem stánku a se všemi žáky tyto výstavy navštívíme. V tomto školním roce proběhla pouze Vánoční výstava.

Svatý Valentýn

Cílem akce Valentýnská pošta je posilovat pozitivní vztahy mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogickými pracovníky. Žáci i pedagogičtí pracovníci si navzájem vyrábí přáníčka u příležitosti svátku sv. Valentýna.

Taneční vystoupení na Charitativním plese ve Velkém Meziříčí

Jako každý rok bylo vystoupení našich žáků originální a od účastníků plesu sklídilo veliký aplaus.

Třídní a školní projekty:

Třídní projekty	Tkaní do kruhu
	Cestou bylinek a koření
	Pohádka všude s námi
Školní projekt	Kouzlo Afriky

Pravidelné návštěvy vzdělávacích programů ve Středisku ekologické výchovy Ostrůvek Velké Meziříčí

Mikulášská besídka – vystoupení našich žáků s kulturním programem za přítomnosti rodičů
Vánoční besídka – společné posezení, zpívání koled, rozdávání dárků

Tyto plánované akce neproběhly v loňském školním roce z důvodu uzavření škol od 13. března 2020:

Ochutnávka zdravých pokrmů pro rodiče i veřejnost v rámci rodičovských schůzek spojená s výstavou prací žáků
Velikonoční výstava ve Velkém Meziříčí
Čistá Vysočina (úklid přírody v okolí silnice směřující do obce Březejc)
Interaktivní program ke Světovému dni životního prostředí
Školní výlet – Kutná Hora, Znojmo

▪ **Vzdělávání**

Školní metodik prevence absolvoval následující vzdělávací akce:

- XVI. ročník mezinárodní konference primární prevence rizikového chování s názvem Kvalita v prevenci je nejlepší investicí do budoucnosti: reflexe tvorby a vývoje politiky kvality. Konference v časovém rozsahu 15 hodin proběhla v Praze ve dnech 7. – 8. října 2019.
- Setkání školních metodiků prevence v PPP a SPC Vysočina ve Žďáře nad Sázavou
- Videokurz „Jak si poradit s dokumentací rizikového chování“
- „Kurz základů rizikového chování na internetu“ byl poskytnut a garantován Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost a byl veden formou e-learningu
- Seznámení s prvky bezpečnosti na internetu poskytlo on-line školení „Internet s rozumem“ pořádané firmou Responsio Services s.r.o. pod záštitou MŠMT

4. STANOVENÍ CÍLŮ

Dlouhodobé cíle

- výchova ke zdravému životnímu stylu – jsme dlouhodobě školou zařazenou do programu podpory zdraví ve škole, každoročně je vypracován plán akcí na toto téma
- klást důraz na osobnostní a sociální rozvoj
- vést žáky k sebevědomí, správnému sebehodnocení, zvládnutí stresů, k dovednostem řešit své problémy bez pomoci léků a alkoholu (důvěra k vyučujícím)
- vychovat ze žáků slušné lidi – vyžadovat zásady slušného chování a dodržování školního řádu, učit je slušně se vyjadřovat
- informovat o drogové problematice – využívat k tomu organizací, které realizují školní programy všeobecné primární prevence
- žákům podávat informace o společensky nežádoucích jevech – drogy, šikana, kyberšikana, násilí, krádeže, rizikové sexuální chování, poruchy příjmu potravy, návykové látky, násilí, rasismus
- přesvědčit žáky, že normální je nekouřit, neopíjet se, nefetovat, chovat se k sobě slušně
- posilovat přátelské vztahy, komunikaci mezi žáky a vyučujícími (společné akce, třídní a školní projekty)
- do programu prevence zapojovat třídní učitele (projekty, výukové programy pořádané SEV Chaloupky Velké Meziříčí)
- posilovat zdatnost a vytrvalost sportovními akcemi (spolupráce s Centrem Kociánka, prac. Březejc a s Výchovným ústavem ve Velkém Meziříčí)

- podporovat další vzdělávání metodika prevence a pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování

Střednědobé cíle

- nabízet žákům různé formy smysluplného trávení volného času
- systematická práce s třídními kolektivy za účelem přátelského klima ve škole
- integrace témat primární prevence do výchovně vzdělávacího procesu, zvláště do výuky v těchto předmětech: výchova ke zdraví, rodinná výchova, příprava pokrmů, občanská výchova, práce s počítačem, společenská výchova
- prohloubit spolupráci se subjekty zajišťujícími programy primární prevence – Centrum prevence Oblastní charity Žďár nad Sázavou, Krajské ředitelství Policie ČR Kraje Vysočina, odd. tisku a prevence, Státní zdravotní ústav
- učit žáky osvojovat si zdravý životní styl ve všech oblastech (tabák, alkohol, správná výživa, sexuální výchova) a jít jim příkladem
- v rámci péče o tělesnou a duševní hygienu žáků využívat v co největší míře pobyt v přírodě v okolí školy, relaxační aktivity
- vést žáky k podílu na vytváření estetického prostředí školy (prevence vandalizmu)
- pěstovat v dětech odolnost vůči vlivům médií

Krátkodobé cíle

Vymezení cílové skupiny:

Žáci

- častěji upozorňovat žáky na nebezpečí virtuálního světa, kyberšikany
- vyzdvihoval správné chování k ostatním lidem, učit je rozeznat od špatného chování (příležitostně ve vyučování i v mimoškolních činnostech)
- nadále organizovat preventivní programy s pracovníky Centra prevence ze Žďáru nad Sázavou, s Krajským ředitelstvím Policie ČR, odd. tisku a prevence a se Státním zdravotním ústavem – výběr z nabízených preventivních programů
- věnovat se důsledně tématům prevence RCH (sexuální výchova, zdravý životní styl, společenské chování, volný čas, zásady správné výživy) v příslušných vyučovacích předmětech
- aktivně zapojit žáky do třídních a školních projektů, zájmových útvarů
- každoročně uspořádat dvoudenní turistický výlet (mimo žáků ZŠ speciální)
- diskutovat se žáky o partnerských vztazích, manželství a rodičovství
- poukazovat na úctu ke starší generaci, slušné chování na veřejnosti
- posilovat důvěru u žáků ve svoje vlastní schopnosti a dovednosti
- zlepšit práci se třídou v třídnických hodinách – pravidelné zařazování třídnických hodin, práce s třídním kolektivem
- pořádat pro rodiče a veřejnost Dny otevřených dveří
- organizovat pro žáky exkurze, vybírat vhodné kulturní akce – výstavy, filmová a divadelní představení, koncerty

Pedagogičtí pracovníci

- spolupráce na tvorbě Minimálního preventivního programu
- vhodný výběr kulturních představení, koncertů, výstav
- spolupráce se speciálními pedagogy a s psychologem z SPC ve Velkém Meziříčí
- spolupráce s výchovnou poradkyní během celého školního roku
- včasná intervence při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů

- průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou
- spolupráce s rodiči
- pravidelné začleňování tematiky prevence RCH do výuky
- aktivní účast na vzdělávacích akcích týkajících se oblasti prevence rizikového chování
- zpracovávání písemného měsíčního hodnocení chování a prospěchu žáků pro rodiče
- vytvoření osobního dopisu žákovi s hodnocením chování v každém pololetí školního roku (třídní učitelé)
- upozorňování žáků na nebezpečí a rizika virtuálního prostředí a formách jeho zneužívání v rámci nabízených preventivních aktivit
- pravidelné sledování školní docházky, kontrola omluvenek
- posilování dobrých vztahů mezi žáky navzájem, mezi žáky a učiteli, vytváření podmínek pro vzájemnou důvěru a přátelskou atmosféru
- třídní učitelé pravidelně monitorují situaci ve třídách v oblasti rizikového chování, problémové situace řeší s výchovným poradcem a metodikem prevence, s rodiči, v případě potřeby i s pracovníky dalších podpůrných organizací
- prezentace výsledků a úspěchů žáků i školy (nástěnky, webové stránky, výstavy na veřejnosti)

Rodiče

- zapojení rodičů v co největší míře do mimoškolních aktivit, účast na školních akcích
- setkání s rodiči první den školního roku, kde jsou mimo jiné informováni o správném postupu omlouvání (prevence záškoláctví)
- možnost konzultace, individuálních pohovorů s pedagogickými pracovníky školy, s metodikem prevence, výchovným poradcem kdykoli po domluvě
- možnost konzultace rodičů s pracovníky SPC (speciální pedagogové a psychologové)
- třídní schůzky s rodiči, přítomnost metodika prevence – možnost konzultace
- měsíční vypracování písemného hodnocení prospěchu a chování žáků třídními učiteli pro rodiče
- informační nástěnka pro rodiče u hlavního vchodu (informační materiály s nabídkou volnočasových aktivit, možnosti využití školící a přednáškové nabídky ostatních organizací, např. Center prevence, Policie ČR apod.)
- zveřejnění kontaktů na organizace, které mohou rodičům pomoci s nejrůznějšími problémy (tísňové linky, linky důvěry apod.).
- seznamování rodičů se stále novými aktuálními riziky internetu a komunikačních technologií včetně možností vzniku závislostí

5. REALIZACE PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ, METODY K DOSAŽENÍ VYTYČENÝCH CÍLŮ

Práce pedagogických pracovníků a vedení školy

- školní metodik prevence (dále ŠMP) pravidelně poskytuje pedagogickým pracovníkům (dále PP) informace o aktuálních předpisech z oblasti rizikového chování, informuje o možnostech dalšího vzdělávání v oblasti primární prevence
- ŠMP vytvoří minimální preventivní program (dále MPP) na šk. rok 2020/21 společně s ostatními pedagogickými pracovníky, seznámení s MPP proběhne na pedagogické radě
- ŠMP pravidelně aktualizuje databázi spolupracujících organizací a specializovaných pracovišť sociální pomoci a prevence

- pedagogičtí pracovníci začleňují průběžně nenásilnou formou preventivní témata do výuky
- PP registrují signály o možném problému u žáka, hledají příčiny a efektivní formy nápravy, toto konzultují se ŠMP, výchovnou poradkyní a ředitelkou školy
- třídní učitelé vhodnými aktivitami podporují a posilují pozitivní vztahy ve třídě, zachycují varovné signály, navrhují opatření v případě porušení školního řádu
- ŠMP a PP zprostředkují informace získané na seminářích, školeních, konferencích zaměřených na oblast prevence rizikového chování ostatním PP
- aktualizace webových stránek školy, tisk, facebook
- vedení třídnických hodin
- ředitelka školy sleduje efektivitu plnění MPP, v případě potřeby svolává preventivní tým pro řešení rizikového chování
- **Vzdělávání**
Školní metodik prevence se zúčastní během školního roku dle aktuální nabídky vzdělávacích akcí, které se týkají prevence rizikového chování. Ostatním pedagogickým pracovníkům nabídne materiály a informace získané na těchto akcích. ŠMP se dále účastní pravidelných pracovních porad svolávaných metodikem prevence v PPP Žďár nad Sázavou, kde jsou řešeny aktuální problémy v oblasti PRCH. Ve větší míře plánujeme zapojit do vzdělávání i ostatní pedagogické pracovníky, zvláště pak třídní učitele.

Realizace preventivních aktivit pro žáky

Realizace ve výuce

Během školního roku budou probírána v jednotlivých předmětech tato témata:

ZŠ speciální

Vlastivěda: pravidla slušného chování doma a ve škole, kamarádství, přátelství, vzájemná pomoc, zneužívání návykových látek, dopady projevů vandalizmu, šikany

Výchova ke zdraví: soužití v prostředí rodiny a školy, vrstevnické skupiny, zásady zdravého stravování, význam pohybu pro zdraví, režim dne, zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, funkce rodiny

Praktická škola

Občanská výchova: vztahy mezi lidmi, základní pravidla společenského chování, pravidla pro vedení rozhovoru, postavení ženy a muže ve společnosti, tolerance k národnostním menšinám, etnika, rasy, volnočasové aktivity

Výchova ke zdraví: zásady správného způsobu života, správná životospráva, správné stravovací návyky, zneužívání návykových látek, rizika spojená s provozováním hazardních her

Rodinná výchova: sexuální výchova, režim dne, trávení volného času, manželské soužití, vztahy v rodině, práva a povinnosti členů rodiny, zneužívání dětí v rodině

UO Tkalcovské práce

Občanská výchova: zásady slušného chování v běžných životních situacích, postavení mužů a žen ve společnosti, rodinné vztahy, přátelství, vztahy mezi lidmi, rasy a etnika, nebezpečí sekt, extremistické skupiny

Český jazyk: komunikativní dovednosti, dodržování základních pravidel společenského styku, dodržování pravidel pro vedení komunikace, čtení jako náplň volného času

Společenská výchova: umění jednat s lidmi (asertivní, pasivní, taktické jednání), pozdravy, rozhovor, představování, společenské úkony (stolování, návštěvy, dárky)

Tělesná výchova: činitele ovlivňující zdraví, chyby ve výživě, poruchy příjmu potravy, zneužívání návykových látek

Další aktivity pro žáky v oblasti specifické a nespecifické primární prevence

- Zapojení žáků do zájmových útvarů:
  - pohybově-relaxační - p. Vondráčková
  - dramaterapie – p. Jiřina Jančíková
  - výtvarně- keramický – p. uč. Renata Prachařová
- Program primární prevence zajišťovaný odborníky ze Státního zdravotního ústavu s názvem Bezpečný pohyb na sociálních sítích. Cílem programu je motivovat žáky k bezpečnému chování na sociálních sítích, upozornit na kyberšikanu, zneužití osobních údajů a poskytnout žákům informace kam se obrátit při zjištění problematického kontaktu na sociálních sítích
- Program primární prevence zajišťovaný Krajským ředitelstvím policie kraje Vysočina s názvem Bezpečnost dětí. Tento program byl přesunut z minulého školního roku, kdy nebyl realizován z důvodu uzavření škol. Obsahem programu jsou základní pravidla chování při setkání s cizími lidmi, bezpečné chování na ulici a hřišti, chování při nálezu nebezpečných věcí.
- Programy primární prevence zajišťované Centrem prevence Oblastní charity Žďár nad Sázavou
Pro tento školní rok byly vybrány následující programy: „Můj život, můj svět“ (přesunut z minulého roku z důvodu uzavření škol) a „Nenič své chytré tělo“.
Program Můj život, můj svět se věnuje tématu životních hodnot. Program Nenič své chytré tělo se zaměřuje na zdravý životní styl, prevenci rizikového trávení volného času a tématu zdravého stravování.
- Ochutnávka zdravých pokrmů pro rodiče, která probíhá zároveň s třídními schůzkami
- Během roku proběhnou návštěvy výstav (např. Vánoční a Velikonoční výstavy v Jupiter klubu ve Velkém Meziříčí), koncertů, divadelních a filmových představení – dle aktuální nabídky
- Výběr témat školním metodikem prevence, která budou zařazena do výuky předmětu výchova ke zdraví (v ZŠS a praktické škole) a tělesná výchova (UO Tkalcovské práce). V letošním školním roce ŠMP připraví podklady (pracovní listy apod.) pro tyto oblasti rizikového chování: „Kyberšikana“ a „Netolismus“
- Realizace výstavy výtvarných prací a textilních výrobků žáků školy s názvem „Svět našima očima“ v Městské knihovně ve Velkém Meziříčí – říjen 2020
- akce k prohlubování vzájemných vztahů mezi žáky a pedagogickými pracovníky – Svatý Valentýn (Valentýnská pošta)
- Zapojení žáků do následujících třídních projektů – Vyprávění starého stromu, Zahradní dekorace, Do kuchyně k sousedům, Podsedáky, Tkáme do kruhu, Není bílá jako bílá, Po stopách Karla IV.
- Pravidelné návštěvy Střediska ekologické výchovy Ostrůvek, kde se žáci účastní vzdělávacích programů
- Účast žáků na interaktivním programu „Světový den životního prostředí“
- Účast žáků na festivalech zájmové umělecké činnosti pořádaný ZŠ Ibsenova Brno a ZŠ speciální Blansko
- Účast žáků na akci „Čistá Vysočina“
- Mikulášská besídka – žáci vystoupí s kulturním programem za přítomnosti rodičů
- Vánoční besídka – společné posezení, zpívání koled a rozdávání dárek všem žákům
- Taneční vystoupení našich žáků na Charitativním plese
- výlety – Kutná Hora, Znojmo

Spolupráce s rodiči

- zahájení školního roku společně s rodiči ve třídách; seznámení se školním řádem, zdůraznění povinnosti omlouvat žáky při absenci
- účast na akcích školy
- kontakt na ŠMP je zapsán v ŽK a na webových stránkách školy
- rodiče mohou kontaktovat ŠMP kdykoli a domluvit si termín schůzky
- podávání informací o žákovi (pohovory dle potřeby, ŽK, deníčky)
- Den otevřených dveří
- pravidelné třídní schůzky
- informace o dění ve škole na webových stránkách, facebook, nástěnka školy
- pravidelná aktualizace databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování
- funkčnost školního poradenství (metodik prevence, výchovný poradce)
- nutnost upozorňovat rodiče na to, že musí mít přehled o pohybu svých dětí v odpoledních a večerních hodinách

6. KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Přílohou MPP je krizový plán školy, který obsahuje postupy řešení krizových situací ve spojitosti s různými projevy rizikového chování žáků. V letošním školním roce jsme se rozhodli zvýšenou pozornost věnovat níže uvedeným oblastem rizikového chování.

Krizový plán - kyberšikana

Charakteristika

Pod pojmem kyberšikana rozumíme šikanování jiné osoby pomocí informačních technologií – internetu, mobilních telefonů apod. Nejčastěji se jedná o vydírání, ubližování, ztrapňování, obtěžování, zastrašování, ohrožování aj. Pachatel často jedná anonymně.

Rizika

Za rizika lze považovat psychické následky (frustrace sociálních potřeb oběti, snížená schopnost navazovat a udržovat vztahy, nízké sebehodnocení, špatný vztah ve škole, špatná nálada...), zdravotní následky (vyčerpání organismu, zvýšení krevní tlak...) a sociální následky (zhoršení prospěchu, členství v rizikových partách, kriminální jednání, narušení mravních a morálních postojů...).

Postupy školy

Škola by se kyberšikanou měla zabývat vždy, když se o ní dozví. Základním krokem je zmapování konkrétního případu, který nám pomůže rozhodnout se pro postup řešení.

1. Podpořit oběť a zajistit její bezpečí

Je třeba zklidnit oběť a zajistit, aby kyberšikana dále nepokračovala. To znamená odstranit závadný obsah z internetu, např. odstranit závadné fotografie, zablokovat profil pachatele, smazat videa apod. Vyžaduje-li to situace, spolupracovat s IT odborníkem, poskytovatelem dané on-line služby apod.

2. Zajistit co nejvíce důkazních materiálů

Zajistit dostatek důkazů před samotným smazáním. U veřejných diskuzních skupin je to poměrně snadné. V případě uzavřené skupiny bychom kontaktovali a požádali o pomoc odbornou instituci, např. pracovníky projektu E- Bezpečí, případně kriminalisty oddělení informační kriminality Policie ČR.

3. Pokud nejsme schopni incident sami vyšetřit, využijeme podpory externích institucí. Musíme zjistit, kde k incidentu došlo, jak dlouho trval, jaký dopad měl na oběť, jak lze útok zastavit.

4. Informovat rodiče

Rodičům sdělit, jaký bude postup řešení na úrovni školy. Rodiče případně informovat, že daný případ kyberšikanery nespadá do kompetence školy a že je možné využít např. právních služeb. Rodiče mohou zažalovat agresora u občanského soudu za obtěžování, úmyslné vystavování nepříjemným zážitkům, stresu apod.

5. Zkonzultovat řešení s dalšími subjekty

Je vhodné postup řešení zkonzultovat se zřizovatelem školy, případně ČŠI.

6. Zvolit odpovídající opatření

Je velmi důležité při trestání postupovat v souladu se školním řádem.

Jak předcházet kyberšikaně na úrovni školy:

- Zanést do školního řádu pravidla používání ICT, internetu a mobilních telefonů (během vyučování, o přestávkách, v areálu školy).
- Být vzorem vhodného užívání moderních technologií.
- Pracovat na povědomí žáků o rizikovém chování na internetu.
- Začlenit témata spojená s rizikovým chováním na internetu do výuky.
- Vzdělávat pedagogy.
- Podporovat pozitivní využívání technologií.
- Mít k dispozici podrobný krizový plán.

Jak předcházet kyberšikaně na úrovni jednotlivých pedagogů:

- Posilovat empatii mezi žáky.
- Pracovat na klimatu třídy, školy.
- Vést k úctě k druhým lidem.
- Dávat žákům pozitivní zpětnou vazbu.
- Vytvářet dobré vztahy mezi žáky i kolegy.

Strategie řešení kyberšikanery je podrobně řešena v Metodickém doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j.: 21291/2010-28 – po aktualizaci 2017, v příloze č. 7

Krizový plán - Netolismus

Charakteristika

Termínem netolismus označujeme závislost na tzv. virtuálních drogách. Mezi ně patří zejména:

- počítačové hry
- sociální sítě
- internetové služby (např. různé formy chatu)
- virální videa
- mobilní telefony
- televize aj.

Rizika spojená s netolismem je možné rozdělit na:

1) Tělesná rizika

Časté bolesti pohybového aparátu – bolest šíje, ramen, bederní páteře, drobných kloubů, zápěstí atd. Se sedavým způsobem života mohou být spojeny další problémy, např. obezita, cukrovka a srdeční onemocnění. Popisovány jsou také případy epilepsie, větší tendence riskovat, která zvyšuje riziko úrazů. Časté jsou bolesti očí, dále pak pálení a slzení očí, výskyt tiků, skvrny před očima a potíže při zaostřování, při přenášení pohledu z blízkého na vzdálený cíl či naopak.

2) Psychologická a sociální rizika

Nadužívání počítače významně zasahuje do organizace času a projevuje se například nepravidelností v jídle nebo nedostatkem spánku. Zhoršují se mezilidské vztahy v rodině, riziko závislostního chování. Zatěžování nervového systému vede k poruchám paměti a komunikačních schopností. Předpokládá se také větší sklon k agresivitě, rvačkám, šikanování, nepřátelskému nebo podezřívavému ladění. Problematickým se také může stát odtržení od reality. Pro netolismus je charakteristický pozvolný, plíživý a neuvědomělý vznik, neostrá hranice mezi vyžíváním, používáním, problémovým užíváním a závislostí. Charakteristický je růst jednoho programu (způsobu chování) na úkor druhých do té míry, že je schopen vyřadit životně důležité programy. Pro pochopení podstaty netolismu je třeba uvědomit si, jaké potřeby dítěte či dospělého hraní on-line her vlastně uspokojuje.

K příznakům netolismu patří:

- méně vykonané práce
- pocit prázdnoty, když není člověk u počítače
- ztráta kontroly nad časem stráveným u počítače
- brzké vstávání k počítači nebo ponocování u počítače
- rostoucí nervozita a neklid, když člověk delší dobu nemůže hrát
- přemýšlení o počítači, když ho člověk zrovna nepoužívá
- kradení peněz na nákup her
- stále více a více času potřebného k uspokojení ze hry
- zkreslování, zatajování informací o své závislosti
- hraní kvůli úniku od osobních problémů
- narušené vztahy s rodinou
- zanedbávání učení
- opouštění dřívějších zájmů a přátel
- zhoršující se školní výsledky

Zásadní pro možnost poskytnutí pomoci je vytvoření důvěryhodného vztahu mezi školou a rodiči. Je možné spolupracovat také s pedagogicko psychologickou poradnou či nestátními organizacemi orientovanými na danou problematiku.

Prevence školy v oblasti problematiky netolismu

- Sledovat, jaké hry děti hrají, důležitý je výběr her a přiměřenost času jim věnovaného
- Povídat si s žákem o hrách a tak pomáhat rozlišovat fikci od reality.
- Stanovit striktní limity, kdy žák může hrát a kdy ne.
- Snažit se zjistit, zda žák hraním počítačových her neutíká od nějakých problémů.
- V průběhu hraní vést žáky k tomu, aby si po určité době udělali přestávku.
- Podporovat žáka v jiných zájmech.
- Předcházet tomu, aby se žák nudil.
- Posilovat zdravé sebevědomí žáků.

Postupy školy

Základem prevence je kvalifikované pozorování pedagoga, které může poukázat na více typů rizikového chování. Zásadní je být citlivý na signály, kterými mohou být např.:

- narušení vztahů
- zhoršení prospěchu (žákovi nezbývá čas na učení)
- únava (hraje dlouho do noci)
- ztráta kamarádů (vymění je za virtuální)
- nervozita
- náhlé změny v chování
- zvýšení agresivity (spojené především s nemožností být on-line)

Důležité je tyto signály nepřehlížet a nebagatelizovat. Učitel by měl dokázat vzbudit důvěru a nabídnout adekvátní pomoc. Tou může být především zprostředkování kontaktů na odborná zařízení a podpora žáka při řešení obtížných situací (pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, nestátní organizace zabývající se prevencí netolismu).

Doporučené odkazy

- <http://www.saferinternet.cz/>
- <http://www.e-bezpeci.cz/>
- <http://www.nebudobet.cz/>
- www.poradenskecentrum.cz/pocitacova-zavislost.php
- BEZPEČNÝ INTERNET. *Rady pro vaši bezpečnost na internetu* [online]. 2010. Dostupné z: <<http://www.bezpecnyinternet.cz/>>.

7. PODMÍNKY PROVOZU ŠKOLY A VNITŘNÍHO REŽIMU V SOUVISLOSTI S VÝSKYTEM EPIDEMIE COVID-19

Pravidla pro zajištění organizace vzdělávání

- Vedení školy sleduje aktuální epidemiologickou situaci (www.koronavirus.mzcr.cz) a lokální vývoj situace v rámci systému semafor.
- Vedení školy má k dispozici aktuální kontakty na všechny účastníky vzdělávacího procesu včetně zákonných zástupců (rodičů) žáků a zaměstnanců školy.
- O stanovených hygienických a protiepidemických pravidlech jsou informováni všichni zaměstnanci školy ředitelkou školy, žáci a zákonní zástupci (rodiče) třídními učiteli.
- Pedagogičtí pracovníci průběžně žákům zdůrazňují zásady osobní a respirační hygieny.
- Vedení školy upozorňuje zaměstnance školy, žáky a zákonné zástupce (rodiče) žáků, že osoby s příznaky infekčního onemocnění nemohou do školy vstoupit.
- Rodič doprovázející žáka do školy musí mít vždy roušku a uvnitř budovy musí omezit pobyt na nezbytně nutnou dobu.
- Vedení školy v průběhu školního roku zvažuje v závislosti na aktuální epidemiologické situaci nutnost konání aktivit, které nejsou pro naplnění školního vzdělávacího programu nezbytné a dochází při nich ke koncentraci vyššího počtu lidí (např. návštěvy výstav, koncertů a jiných kulturních akcí).
- V případě konkrétních mimořádných situací spojených s onemocněním covid-19 bude škola postupovat podle pokynů KHS a dodržovat všechna aktuálně platná mimořádná opatření vyhlášená pro dané území příslušnou KHS nebo plošně MZd.

Hygienická pravidla

- U vstupu do školy a ve všech výukových prostorách jsou k dispozici prostředky k dezinfekci rukou v nádobách s dávkovačem.
- Po příchodu do učebny si každý provede dezinfekci rukou a následně dodržuje hygienu rukou po celou dobu pobytu ve škole.
- Vyučující dbají na časté a intenzivní větrání učeben.
- Jednou denně se vyprazdňují odpadkové koše.
- Uklízečka je informována ředitelkou školy o hygienických zásadách a o potřebě čištění a dezinfekce povrchů a předmětů.
- Na osušení rukou jsou zajištěny papírové utěrky na jedno použití.
- Škola je vybavena čistícími a dezinfekčními prostředky, bezkontaktním teploměrem a přiměřeným počtem roušek.

- Zákaz vstupu do školy mají žáci se zvýšenou teplotou a příznaky infekce dýchacích cest. Jestliže žák školy trpí chronickým nebo alergickým onemocněním, které má příznaky jako infekční onemocnění, prokáže tuto skutečnost potvrzením od lékaře.
- Žák, u kterého se během vyučování objeví příznaky virového onemocnění, ihned dostává roušku a je izolován mimo kolektiv v předem určené místnosti. Pod dohledem zaměstnance školy vyčká do doby, než si ho vyzvednou rodiče. Rodiče jsou povinni zajistit co nejrychlejší odchod tohoto žáka ze školy.
- Při výskytu onemocnění covid-19 u žáka či zaměstnance škola neprodleně informuje dle pokynů KHS o případných úpravách způsobu vzdělávání (distanční výuce) žáky, zákonné zástupce (rodiče), zřizovatele. Žáci mají povinnost se distančně vzdělávat.

Kroky školy v případě podezření na výskyt nákazy covid-19

Škola má povinnost předcházet vzniku a šíření infekčních nemocí, včetně covid-19. Tuto povinnost naplňuje podle zákona o ochraně veřejného zdraví tím, že je povinna zajistit „oddělení dítěte nebo mladistvého, kteří vykazují známky akutního onemocnění, od ostatních dětí a mladistvých a zajistit pro ně dohled zletilé fyzické osoby“ (§7 odst. 3 zákona o ochraně veřejného zdraví).

Škola nemá povinnost aktivně zjišťovat u jednotlivých žáků příznaky infekčního onemocnění (jako je např. zvýšená teplota, horečka, kašel, rýma, dušnost, bolest v krku, bolest hlavy, bolesti svalů a kloubů, průjem, ztráta chuti a čichu apod.), ale bude těmto příznakům věnovat zvýšenou pozornost a při jejich zjištění volit tento postup:

- **příznaky jsou patrné již při příchodu** žáka do školy – žák není vpuštěn do školy, a to v případě nezletilého žáka nebo žáka, který je zbaven právní způsobilosti za podmínky, že **je přítomen jeho zákonný zástupce**,
- **příznaky jsou patrné již při příchodu** žáka do školy a **není přítomen zákonný zástupce žáka** – tuto skutečnost oznámit zákonnému zástupci neprodleně a informovat ho o nutnosti bezodkladného vyzvednutí a odchodu ze školy; pokud toto není možné, postupuje se podle následujícího bodu,
- **příznaky se vyskytnou, jsou patrné v průběhu přítomnosti** žáka ve škole; neprodleně dojde k poskytnutí roušky a umístění do předem připravené samostatné místnosti nebo k jinému způsobu izolace od ostatních přítomných ve škole a současně je informován zákonný zástupce (rodiče) žáka s ohledem na bezodkladné vyzvednutí žáka ze školy v nejkratším možném čase
- **Ve všech uvedených případech** škola informuje zákonného zástupce, resp. zletilého žáka nebo studenta o tom, že má **telefonicky** kontaktovat praktického lékaře, který rozhodne o dalším postupu.

V souladu s doporučením odborné lékařské společnosti je za normální tělesnou teplotu obecně považována hodnota do 37 °C.

V případě **pouhého podezření** na výskyt nákazy covid-19 ve škole **škola sama KHS nekontaktuje**.

Výskyt onemocnění covid-19 u žáka nebo zaměstnance školy

Školu v případě výskytu onemocnění zpravidla kontaktuje příslušná KHS. Ta provádí epidemiologické šetření a sdělí škole další pokyny, popřípadě rozhodne o protiepidemických opatřeních. V případě, že se ředitelka školy dozví o výskytu onemocnění covid-19 dříve, kontaktuje zaměstnance protiepidemického odboru nebo odboru hygieny dětí a mladistvých místně příslušné KHS. Seznam kontaktů je uveden na webových stránkách KHS.

V případě výskytu onemocnění covid-19 se karanténa týká okruhu osob, které byly v rizikovém kontaktu. O okruhu těchto osob rozhoduje příslušná KHS na základě protiepidemického šetření.

Škola neprodleně informuje o vzniklé situaci a následných krocích v provozu školy stanovených KHS a o případné úpravě způsobu vzdělávání žáky, zákonné zástupce (rodiče) a zřizovatele.

Škola poskytuje vzdělávání distančním způsobem, pokud je v důsledku krizových nebo mimořádných opatření (například mimořádným opatřením KHS nebo plošným opatřením MZD) nebo z důvodu nařízení karantény znemožněna osobní přítomnost ve škole více než polovina žáků alespoň jedné třídy. Prezenční výuka dotčených žáků přechází na výuku distančním způsobem (s ohledem na jejich podmínky pro distanční vzdělávání).

Škola přizpůsobuje distanční vzdělávání včetně hodnocení podmínkám žáků.

Pokud bude nařízena karanténa zaměstnanci školy, po domluvě mezi ředitelkou školy a zaměstnancem, může po dobu karantény vykonávat práci z jiného místa (např. distanční výuka, příprava podkladů k výuce apod.).

Pro ostatní pracovněprávní souvislosti platí ustanovení zákoníku práce.

Minimální preventivní program je k dispozici u ředitelky školy, školního metodika prevence a na webových stránkách školy.

Vyhodnocení MPP bude provedeno na konci školního roku a bude součástí výroční zprávy školy.

V Březejci 27. 8. 2020

PaedDr. Blanka Klapalová
školní metodik prevence

Mgr. Vladana Jančíková
ředitelka školy

